

Bohoslužby v Zábřehu 28.prosince 2014

Lk 2,22-40

Milé sestry, milí bratři, vánoční příběh nám prozradil, že Ježíšovým narozením se událo něco velmi zvláštního. Začalo to už návštěvou anděla u Marie, pokračovalo pak návštěvou pastýřů, kterým se zjevili andělé. Následně zvláštní chvíle nestanou při cestě do chrámu v Jeruzalémě. Zde jsou další dva svědkové, kteří potvrzují výjimečnost narozeného dítěte. Jeden stařec, který měl velmi krásné zaslíbení od Boha a pak prorokyně, ženy, která Bohu sloužila celým životem, naslouchala a tlumočila jeho slovo. Tito dva přikládají tedy další kamínek mozaiky, která pomalu začíná vykreslovat obraz přicházejícího Ježíše. Jaký to má vlastně v tuto chvíli ale smysl? Vždyť uplyne ještě mnoho dalších let, než Ježíš začne procházet Izraelskou zemí a zvěstovat v ní evangelium. Má smysl, když nyní prorokyně Anna všem říká o výjimečnosti tohoto děťátka? Kdo si to bude za dlouhá léta pamatovat? Vždyť zde je jen malé mimino a ti, kdo ho nyní vidí, si jen stěží vybaví, že ten Ježíš, kterého mají před očima je právě to malé dítě, které kdysi označila nějaká prorokyně.

Lidé, kteří byli v tu dobu v chrámu, možná moc nerozuměli tomu, co se děje. Stejně jako tomu nerozuměli pastýři. Mohli jen vnímat výjimečnost chvíle, mohli jen tušit, že se děje něco mimořádného. Ale obsah tohoto děje je zahalen rouškou tajemství. V čem je to dítě mimořádné? Co znamená, že v něm je náš Spasitel, že v něm přichází naplnění očekávání Božího lidu i celého tvorstva? Vždyť na první pohled je všem jasné, že toto dítě se rozhodně nenarodilo v paláci. Jeho rodiče s ním přišli odněkud ze severu, z Galileje. Je tedy těžké najít souvislost mezi tímto dítětem a Mesiášem, ke kterému mnoho náznaků ukazuje. Přesto toto setkání svůj význam má. Stejně jako u pastýřů. Po dlouhém čekání je přeci oznámení příchodu Mesiáše radostnou zprávou. Právě u Simeona je to krásně ukázáno. Jen viděl malého Spasitele a svůj život považuje za naplněný. Neuvažoval nad tím, jaký bude tento Spasitel, jak bude kázat a jakou cestou jej Bůh povede. Stačilo mu, že viděl. Víc nepotřeboval, protože v tom, že tuto spásu viděl, se naplnil slib, který od Boha dostal. A jestliže Bůh splnil svůj slib, pak splní i další zaslíbení, která se příchodu Spasitele týkají. Důležité není, jak se tak stane, ale že se tak stane. Vlastně je to podobné jako u zvěstování Marii. Ptala se, jak je možné, aby se stalo, že bude mít syna. A anděl ji jen odkázal k Boží moci. U Boha není nic nemožného. A to se potvrzuje i v případě Simeona. I on je svědek toho, že Bůh plní své slovo, není pro něj nic, co by bylo nespílitelné, nemožné. Bůh zkrátka má připravenou cestu, jak naplnit i to, co se člověku zdá být nemožné, nespílitelné. Jak asi muselo Simeonovi znít, když mu Bůh slíbil, že uvidí Spasitele? Možná to byl podobný údiv, jako u Marie. A zřejmě pak následovala i stejná radost, když se Boží slovo opravdu naplnilo. Marie to poznala při setkání s Alžbětou, Simeon nyní při setkání s malým dítětem. Co z toho pro nás plyne je asi docela lehce poznatelné. Vlastně jsem to už

naznačil. Při setkání s Božím dílem nezáleží na tom, jak to Bůh udělá, ale záleží na tom, že se rozhodl to udělat a nás k tomuto dílu přizvat. Právě toto poznání je zásadní pro běh lidského života, pro naši víru, protože na takovýchto principech ta víra stojí. Víra se neptá po detailech, nechce nahlížet do Boží kuchyně. Ptá se po účelu, po tom, kam Bůh naše kroky vede.

Je docela zajímavé, jak na takovýto základ může člověk snadno zapomenout. Vždyť právě často hledáme ty detaily, které jsou někde na pozadí a uniká nám to hlavní, to, co je důležité. Zkusme si sami sebe představit v roli Marie či Simeona. Dokázali bychom se opravdu spokojit s odpovědí, kterou na své otázky dostali? Máme svůj rozum a dáme na něj víc, než na slovo Boží. Když Bůh říká, že to prostě nějak bude, stačí nám to? A stačí jen pouhý pohled na Ježíše, aby v nás vzbudil velikou radost? Bůh nás takto bez nějakého dalšího hlubšího zkoumání přijímá. Právě to si při narození Ježíše smíme uvědomovat. Nepřijímá nás proto, že jsme tak dobří, ale protože jsme jeho stvoření. Jeho láska k nám není podmíněná tím, co mu můžeme sami ze sebe vydat. A tak by vlastně i ta naše důvěra Bohu měla být postavena stejně. Ne na tom, co od Boha dostaneme, ale na tom, že je to Bůh, kdo se k nám sklání. Nejde přece o nás, ale o Boží dílo. Naše radost je už v tom, že k tomuto dílu smíme patřit.

Podobě jako máme jasno v některých otázkách kolem narození Božího Syna, máme jasno i sami o sobě. Zejména ve chvíli, kdy se nás Bůh snaží k něčemu povolat. Naše moudrost přehluší naši víru. Příliš se začneme zabývat otázkami, jak nás Bůh může použít ke svému dílu. Napadne nás mnoho věcí, proč je to nemožné, ale trochu se ztratí, že Bůh při svém jednání není omezen našimi schopnostmi. Proto nás může kdykoliv povolat k čemukoliv. Stejně jako Josefa s Marií. O Marii jsem už mluvil, že se ptala a byla ji dána odpověď, že Bůh je mocen všeho. S Josefem je to vlastně podobné. On se na nic moc neptal, chtěl spíše jednat, jak nás informuje Matoušovo evangelium. Bůh ale to jeho plánu vstoupil a obrátil je zcela jiným směrem. A tak Josef s Marií mohou stát v údivu a ptát se, proč zrovna je Bůh vybral, aby vychovali jeho syna? Čím si to zasloužili? Svou zbožností, horlivostí? Nebo prostě jen Boží milostí? Andělský pozdrav Marii nás ubezpečuje, že to bylo právě Boží milostí. Nic víc ani míň za tím skryto není. Bůh se rozhodl vybrat dva lidi, kterým svěřil dětství svého Syna, svěřil se jim tak on sám. A těmto lidem dal dostatek moudrosti a sil, aby svůj úkol naplnili. A tak vlastně hlavně pro ně se odehrává nejen vidění pastýřů, ale i setkání se Simeonem a Annou v chrámě. Je jim to svědectvím, že drží ve svých rukou vzácný dar Boží milosti a tento dar mají opatrovat. A smějí vědět, že Boží milostí to zvládnou.

Pozornost tohoto příběhu se tak pomalu obrací k Josefovi a Marii coby rodině. Hned na počátku je Ježíš přinesen do chrámu, aby tak bylo potvrzeno, že patří Hospodinu. Není majetkem Josefa s Marií, ale patří Bohu, tak jak to Možíšův zákon připomíná. Je výjimečným dítětem, ale to neznamená, že má nějaké výjimky. Rodiče s ním procházejí vše, co patří k výchově každého dítěte. Obřízka, přinesení oběti, pak radostné i méně radostné chvíle při výchově. V tom je krása toho dnešního oddílu. Ježíš není na první pohled nic výjimečného. Poznávají ho jen Anna

a Simeon, kterým to řekl Bůh. Jinak je to zcela normální dítě, které vyrůstá pod ochrannou svých rodičů. Vidíme zde další svědectví Boží vydanosti do lidských rukou. Je právě na rodičích, aby Ježíše učili vše potřebné, aby jej vychovali. Ač Boží Syn, musí se učit chodit na nočník, čistit zuby, číst, psát a tak podobně. V Božím plánu tak není důležité jen rozhodnutí Marie přijmout pod své srdce Boží dítě, ale také Josefa přijmout toto dítě za své, dát mu svou péči. Jistě by si Bůh našel cestu, která by byla možná i bez Josefa. Mohl se o Marii a Ježíše starat někde v ústraní, tak jako pečoval o Eliáše v době sucha, jako se staral o Davida, když byl pronásledován. Dokonce by to možná bylo ještě působivější. Ježíš přichází odněkud z hor, kde rostl péčí své matky a Boží. Jenže bůh nechce takovouto cestu. Takto možná přicházejí na svět bájní hrdinové, ale ne Boží syn, ne pravý člověk. Ten vyrůstá ve společenství rodiny. Ať se nám to líbí nebo ne, Bůh chce, aby Ježíš měl svou matku a otce, kteří jej vychovávají a také chrání. Není to jen dobová nutnost, že by Ježíše jinak moc lidé nepřijali. Ostatně i když vyrůstal v řádné rodině, tak jej ti nejzbožnější s pohrdáním odmítali. Myslím, že tady jde skutečně o zdůraznění toho, že Josef, Marie a Ježíš jsou rodina.

Ježíš přichází, aby obnovil, co lidský hřích pokazil. A myslím, že směle můžeme říct, že se to týká i rodiny. Dnes se tato hodnota jeví jako překonaná, zbytečná. Nicméně příběhem z počátku Ježíšova díla si můžeme připomenout, že rodina má své místo v Božím záměru s člověkem. Je součástí díla spásy. Právě zde dostává základ skutečné lidství, které není karikaturou, ale pravým obrazem Božím. A tak kromě svědectví andělů, Simeona a Anny si smíme všimnout i toho, co celý příběh vlastně ohraničuje, co je na jeho pozadí. Je zde Josef a Marie, kteří Ježíše přinášejí, poskytují mu zázemí. Bůh se stal člověkem, aby tak očistil lidství, a stal se součástí života Josefa s Marií, aby tak znovu posvětil svazek muže a ženy daný člověku již v ráji, avšak lidským hříchem změněný téměř k nepoznání. Berme tedy vážně i toto Lukášovo svědectví. Není zde důležité vědět proč Bůh volí tuto cestu, ale je důležité vědět, že i tato cesta je součástí obnovy jeho stvoření. To se týká i našich rodin v dnešní době. Mají svou hodnotu, mají své místo, které je nenahraditelné. Právě zde se totiž ukazuje, na jakých hodnotách člověk staví, co považuje za důležité, zda dokáže důvěřovat a přinášet sebe sama jako oběť. Rodinný kruh je něco, co jde proti duchu světa, proto potřebuje posílit. Myslím, že právě skutečnost, že Bůh sám se rozhodl v takovém kruhu vyrůstat, je ta největší posila. Při pohledu na pokoj v jesličkách tak rozvažujeme nejen o svědectví andělů, pastýřů, Simeona a Anny, ale také o svědectví Josefa a Marie, kteří Boží dítě přijali a stali se mu domovem na jeho cestě služby v tomto světě.

Pane Ježíši, dal jsi nám poznat svou lásku i to, že tato láska uzdravuje pouta mezi lidmi. Prosíme uzdrav i naše rodiny, aby byly místem pokoje, kde mohou děti podobně jako ty vyrůstat v poznání Boží moudrosti a milosti.

Neděle 28.prosince 2014

Napsal uživatel Vlastislav Stejskal
Čtvrtek, 04 Červen 2015 10:51 -

Amen.